

Sygn. akt IV Uo 4 /24

POSTANOWIENIE

6 lutego 2024 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Sieradzu

IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący sędzia Sławomir Górny

po rozpoznaniu 6 lutego 2024 roku w Sieradzu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku B. M.

o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do złożenia skargi o wznowienie postępowania w przedmiocie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym.

postanawia:

odmówić B. M. ustanowienia pełnomocnika z urzędu do złożenia skargi o wznowienie postępowania w przedmiocie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym.

IV Uo 4/24

UZASADNIENIE

W dniu 1.02.2024r., do tut. Sądu wpłynął wniosek B. M. o ustanowienie pełnomocnika z urzędu do złożenia skargi o wznowienie postępowania w przedmiocie renty z tytułu niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym. Wskazywał, że ponad 10 lat temu organ rentowy odmówił mu prawa do renty. Podnosił, że od tej decyzji złożył odwołanie, w postępowaniu sądowym nie był reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, mimo że jest osobą upośledzoną psychicznie. Wskazywał, że od wyroku złożył apelację, która została odrzucona jako spóźniona.

Jak wynika ze złożonego przez stronę oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, wnioskodawca prowadzi jednoosobowo gospodarstwo domowe. Miesięczny dochód wnioskodawcy wynosi 1000zł. z tytułu zasiłku stałego. Zobowiązania stałe i wydatki obejmują: prąd – 285zł./2 m-ce, woda – 83zł., leki - 280zł./m-c, gaz – 70zł./m-c, jedzenie – 400-500zł./m-c.

Sąd Okręgowy zważył:

Zgodnie z art. 117§1 i §2 kpc, strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba fizyczna, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny (art. 117§5 kpc).

Tym samym ustanowienie pełnomocnika z urzędu stanowi pomoc państwa dla osób, które z uwagi na ich szczególnie trudną sytuację materialną nie mogą ponieść kosztów pomocy prawnej pełnomocnika z wyboru bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny. W ocenie Sądu wnioskodawca nie wykazał, aby nie mógł ponieść bez uszczerbku dla utrzymania rodziny kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Podkreślenia wymaga, iż udzielenie pełnomocnika z urzędu, opłacane jest tymczasowo, a najczęściej i ostatecznie,

ze Skarbu Państwa. Jest to instytucja wyjątkowa, której nie można interpretować rozszerzająco, rozciągając jej stosowanie na sytuacje, nie spełniające jej dyspozycji.

Przywołać tu trzeba postanowienie SN z dnia 24.09.1984r., II CZ 104/84, z którego wynika, iż instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc państwa dla osób, które z uwagi na ich trudną sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny. Ubiegający się o taką pomoc winien więc w każdym wypadku poczynić oszczędności we własnym zakresie, a dopiero gdyby poczynione w ten sposób oszczędności okazały się niewystarczające - może zwrócić się o pomoc państwa. Pamiętać przy tym należy, iż zwolnienie osoby fizycznej z obowiązku uiszczenia przez nią opłaty sądowej (ew. przyznania pełnomocnika z urzędu), może prowadzić do sytuacji, w której dochodzenie swych racji na drodze postępowania sądowego - zwłaszcza w razie przegrania sporu przez osobę zwolnioną od kosztów sądowych - następuje na koszt Skarbu Państwa, a więc wszystkich podatników. Dlatego też zwolnienia mogą być stosowane w sytuacjach wyjątkowych, gdy istnieją uzasadnione powody do przerzucenia ciężaru dotyczącego danej osoby na współobywateli. Z ich bowiem środków pochodzą dochody budżetu państwa, z których pokrywa się koszty postępowania sądowego w razie zwolnienia skarżącego z obowiązku ich ponoszenia (tak SN w postanowieniu z 19 marca 2010r., II PZ 34/09).

Zdaniem Sądu, w niniejszej sprawie nie istnieje potrzeba ustanowienia dla odwołującego pełnomocnika. W ocenie Sądu podnoszone przez stronę okoliczności, nie dają podstawy do uznania, że w sprawie zachodzi konieczność ustanowienia pełnomocnika z urzędu. Zauważyć należy, że pomimo upośledzenia intelektualnego, na które powołuje się strona, wnioskodawca odwołał się od decyzji wydanej przez organ rentowy. W ocenie Sądu, odrzucenie apelacji z powodu braku prawidłowego reprezentowania w postępowaniu, na co wskazuje strona, nie może przemawiać za ustanowieniem pełnomocnika z urzędu. Odrzucenie apelacji nastąpiło bowiem uchybieniem strony w zachowaniu terminu do złożenia środka odwoławczego. Ubocznie dodać należy, że strona może złożyć w organie rentowym, kolejny wniosek o przyznanie prawa do renty.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.